

Miroslav Cipár – Ikony slovenskej ilustrácie

Legenda medzi ilustrátormi, grafikmi, maliarmi či dizajnérmi – známa deťom ako aj dospelým. Originálne publikované, ale aj nikdy nepublikované diela Miroslava Cipára (*1935) ožijú v Literárnom múzeu Slovenskej národnej knižnice medzi 6. novembrom a 1. decembrom 2019.

V zbierkovom fonde Literárneho múzea SNK máme 1 342 ilustrácií Miroslava Cipára k 32 knižným titulom. „Približne jednu pätinu z nich daroval múzeu majster Cipár v roku 1974 a 1985. Medzi našimi zbierkami nájdeme aj vzácné nepublikované varianty knihy *Lubomíra Feldeka Vyletela guľa z dela z roku 1968*,“ zdôraznila Adriana Brázdová, jedna z kurátoriek výstavy. Miroslav Cipár ilustroval vyše 350 kníh, dotváral detské časopisy *Včielka*, *Zornička* aj *Slniečko* a vytvoril vyše tri stovky logotypov, ktoré sa používajú dodnes. Napríklad aj logo BIB, ktoré propaguje Bienále ilustrácií Bratislava po celom svete.

„Miroslav Cipár má s Literárnym múzeom SNK mimoriadne dobré vzťahy a venoval mu časť svojej tvorby. Preto sme sa rozhodli inštalovať výstavu originálov ilustrácií kníh pre deti a mládež, ktorú sme pripravili v rámci pokračovania cyklu „Umenie deťom- Ikony slovenskej ilustrácie“ pri príležitosti udelenia „Laureát Ceny Poštovej banky 2019 Miroslavovi Cipárovi za originálny a mimoriadny prínos do ilustračnej tvorby“ práve tu, v Martine,“ uviedla Zuzana Jarošová, druhá z dvojice kurátoriek výstavy.

Výstava veľkým i malým návštevníkom priblíži Cipárove diela z rokov 1962 až 1984, nebudú medzi nimi chýbať ani známe detské postavičky, ktoré si pamätá niekoľko generácií - Joško Mrkvička, Osmijanko, či Mirko Fazulka. „Z týchto titulov bude na výstave prezentovaný výber originálnych ilustrácií k 11 knižným titulom, ktoré pochádzajú zo zbierok Literárneho múzea SNK, napríklad *Osmijanko rozpráva 8x8=64 nových rozprávok*, *Chlapec maľuje dúhu od Milana Rúfusa*, *5 x Botafogo od Lubomíra Feldeka*, či *Hrdinský zápisník od Kláry Jarunkovej*,“ dodala A. Brázdová.

Za ilustrátorskú tvorbu získal majster Cipár množstvo domácich i zahraničných ocenení, medzi najvýznamnejšie patria Plakety BIB z niekoľkých ročníkov súťaže, zlatá medaila na IBA Lipsko z roku 1982, Cena Ľudovíta Fullu (1979) a viaceré uznania v súťaži Najkrajšie knihy Slovenska, naposledy za ilustrácie knihy *Faust* (2018). V ilustrátorskej tvorbe sa inšpiroval ľudovým umením, oprel sa o domácu tradíciu – o ľudovú farebnosť a ornamentiku, typológiu, reálie a špeciálne o tvaroslovie drotárskeho umenia.

Výstava prináša výber originálov ilustrácií k 11 knižným titulom zo zbierok Literárneho múzea SNK: *Vyletela guľa z dela* (Mladé letá 1968-nepublikované varianty), *Osmijanko rozpráva 8x8 = 64 nových rozprávok* (Mladé letá 1971), *Kúzelník a kvetinárka* (Osveta 1972), *Moja knižka-Jožko Mrkvička spáč* (Mladé letá 1972), *Chlapec maľuje dúhu* (Smena 1974), *5x Botafogo* (Tatran 1978), *Prešporský zvon* (Mladé letá 1978), *Malá zlatá brána* (Mladé letá 1978), *Zázračný kvet mandragora* (Mladé letá 1980), *Hrdinský zápisník* (Mladé letá 1980), *Čo mi kvety natárali* (Mladé letá 1982). Výtvornú všestrannosť, mnohorozmernosť a umelcovu tvorivú flexibilitu dokumentujú na výstave ukážky jeho maliarskej tvorby, kresby a tvorby logotypov.

Výstavu pripravili Literárne múzeum Slovenskej národnej knižnice a Agentúra SIGNUM. Výstava **Miroslav Cipár – Ikony slovenskej ilustrácie** potrvá v Literárnom múzeu SNK **od 5.11.do 1.12.2019**.

Katarína Štefanides Mažáriová

hovorkyňa
Slovenská národná knižnica

SNK